

Urszula Grabińska

Powstanie i rozwój Biblioteki Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego

Fides: Biuletyn Bibliotek Kościelnych 2 (35), 39-57

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

URSZULA GRABIŃSKA¹

POWSTANIE I ROZWÓJ BIBLIOTEKI WYDZIAŁU TEOLOGICZNEGO UNIwersYTETU OPOLSKIEGO

W roku 2012 Biblioteka Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego obchodzi piętnastolecie swojej działalności, co jest okazją do refleksji i spojrzenia na jej historię. Powstanie biblioteki wiąże się z utworzeniem Wydziału Teologicznego na Uniwersytecie Opolskim.

W 1994 roku w Opolu powstał pierwszy w Polsce katolicki Wydział Teologiczny na uniwersytecie państwowym. Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opolskiego stał się integralną częścią uczelni państwowej i jednocześnie uczelnią z pełnymi prawami kościelnymi. Powstał z połączenia Instytutu Teologiczno-Pastoralnego, Filii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w Opolu i Wyższego Seminarium Duchownego Śląska Opolskiego w Nysie. Wraz ze staraniami o utworzenie Wydziału Teologicznego podjęto działania zmierzające do budowy nowej biblioteki, która zaspokoiłaby potrzeby studentów i profesorów nie tylko własnego wydziału, ale byłaby otwarta dla całego środowiska akademickiego, duchowieństwa diecezji opolskiej i gliwickiej, a także dla mieszkańców regionu.

Do tego czasu działały dwie biblioteki: Biblioteka Instytutu Teologiczno-Pastoralnego Filii KUL w Opolu, która po utworzeniu Uniwersytetu Opolskiego przyjęła nazwę Biblioteka Wydziału Teologicznego, oraz Biblioteka WSD w Nysie. Biblioteka Instytutu Teologiczno-Pastoralnego zajmowała trzypiętrowy budynek z czytelnią i magazynem przy ul. Kardynała Kominka w Opolu i obsługiwała

¹ Biblioteka Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego.

studentów do 1997 roku, kiedy to oddano do użytku nową bibliotekę. Pomimo zmiany nazwy (od 1994 r. funkcjonowała jako Biblioteka Wydziału Teologicznego) księgozbiór tej biblioteki tylko w ok. 10 proc. uzupełnił zbiory nowej Biblioteki Wydziału Teologicznego, gdyż do nowej placówki przeniesiono niewielką część zbiorów, przede wszystkim podręczniki dla studentów teologii i niektóre czasopisma. Z biegiem lat z pozostałych zbiorów utworzono Bibliotekę Instytutu Ekumenicznego i Liturgicznego.

1. Biblioteka WSD w Nysie

Podstawą utworzenia Biblioteki Wydziału Teologicznego był księgozbiór nyski. Biblioteka ta była tworzona od 1949 roku, wraz z powołaniem Wyższego Seminarium Duchownego w Opolu, a później w Nysie. Pierwsze książki pochodziły z darowizn księży i były przywożone z różnych parafii. Administracja apostolska Śląska Opolskiego objęła swym zasięgiem ziemie odzyskane, stąd też większość zbiorów, które trafiały do biblioteki, była w języku niemieckim. Początkowo, ze względu na brak pomieszczeń w Nysie, niewielki księgozbiór umieszczono w kilku szafach w różnych miejscach seminarium. Dzięki staraniom ks. prof. Wincentego Urbana biblioteka została wzbogacona wieloma dubletami otrzymanymi z Biblioteki Kapitułnej we Wrocławiu. W ten sposób zbiór dotyczący historii stał się nie tylko największy, ale wszedł również w posiadanie wielu wartościowych pozycji.

W 1957 roku biblioteka otrzymała duże dwuczęściowe pomieszczenie z nowymi drewnianymi regałami. Aby ułatwić korzystanie ze zbiorów, które nie były jeszcze skatalogowane, książki podzielono na działy systematyczne według przedmiotów wykładanych w seminarium i oznaczone cyframi rzymskimi:

- I – dogmatyka,
- II – literatura piękna,
- III – homiletyka i katechetyka,
- IV – filozofia i nauki przyrodnicze,
- V – biblistyka,
- VI – historia,
- VII – teologia moralna, prawo kanoniczne, liturgika,
- VIII – religiofilologia, teologia pastoralna, nauki społeczne,

IX – muzyka,

X – sztuka.

Ponadto wydzielono dział zawierający literaturę ascetyczną oznaczony A i B. Podział zachowano do dnia dzisiejszego w zbiorach magazynowych.

Od 1961 roku zespół kleryków rozpoczął tworzenie katalogów kartkowych. Do 1965 roku skatalogowano ok. 25 tys. tytułów książek, udostępniono katalog alfabetyczny i rzeczowo-systematyczny oraz katalog tytułowy czasopism. Zaczęto także prowadzić katalog prac dyplomowych. Z biegiem lat powiększono czytelnię czasopism naukowych i prasy bieżącej. W 1975 roku zbiory Biblioteki WSD w Nysie liczyły ok. 33 tys. woluminów druków zwartych nowych, 8 700 starodruków oraz 300 tytułów czasopism obejmujących 4 500 woluminów².

Biblioteka WSD posiadała także księgozbiór zabytkowy. Księgi pochodziły głównie z parafii i dawnych klasztorów administracji apostołskiej Śląska Opolskiego oraz z biblioteki dawnego Państwowego Gimnazjum „Carolinum” w Nysie. Zbiór starodruków obejmował ok. 10 tys. dzieł w ponad 8 700 woluminach. Prace nad skatalogowaniem księgozbioru rozpoczął ks. prof. Wacław Schenk w latach 1956-1957. Na początku lat sześćdziesiątych wszystkie starodruki ułożono według stuleci, a w ramach stuleci według formatów. W kolejnych latach inkunabuły zostały zinwentaryzowane przez Marię Bohonos i Elizę Szandrowską. Informacje o tym zbiorze umieszczono w katalogu centralnym inkunabułów przechowywanych w bibliotekach polskich³. W latach siedemdziesiątych XX wieku wykonano fotografie kart tytułowych druków szesnasto- i siedemnastowiecznych, na które naniesiono informacje bibliograficzne dotyczące autora i tytułu dzieła⁴.

² L. Grzebień, *Biblioteki kościelne w Polsce*, w: *Encyklopedia katolicka*, pod red. F. Gryglewicza, t. 2, Lublin 1976, k. 509.

³ *Incunabula quae in bibliothecis Poloniae asservantur. Inkunabuły w bibliotekach polskich. Centralny katalog*, t. 1, pod red. A. Kaweckiej-Gryczowej, Wrocław – Warszawa – Kraków 1970, s. XXIX.

⁴ K. Dola, K. Pawlik, *Biblioteka i czytelnia*, w: *Wyższe Seminarium Duchowne w Nysie-Opolu 1949-1999*, pod red. K. Doli, Opole 2000, s. 267-271.

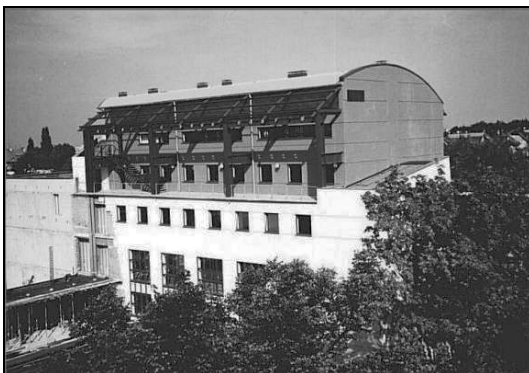
W lipcu 1997 roku Opolszczyznę nawiedziła tzw. powódź tysiąclecia, która nie oszczędziła także nyskiego seminarium. Na szczęście tuż przed powodzią zdołano przenieść na wyższe piętro inkunabuły, zabytkowe rękopisy, niemal wszystkie druki z XVI wieku oraz część druków z XVII wieku. Zalaniu uległo ponad 3 tys. tomów druków z XVII i XVIII wieku oraz pewna część zbiorów dziewiętnastowiecznych. Uszkodzone starodruki poddano pracom konserwatorskim. Zniszczenia wyrządzone przez powódź spowodowały konieczność ponownego uporządkowania i zinwentaryzowania tego zbioru. Po przeniesieniu Biblioteki WSD do Opola księgozbiór zabytkowy zdeponowano w budynku nowej biblioteki, ale nie włączono go do zbiorów Biblioteki Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego.

Biblioteka WSD w Nysie posiadała dużą kolekcję muzykaliów, w tym rękopisy nut pochodzących z poprzednich wieków, będących owocem działalności muzycznej organistów i chórmistrzów kościoła pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Nysie, oraz zmikrofilmowany katalog alfabetyczny i rzeczowy Bawarskiej Biblioteki Państwowej w Monachium, obejmujący dzieła wydane w latach 1982-1993, a także drugi ciąg mikrofisz informujący o księgozbiorach innych bibliotek Bawarii⁵.

2. Biblioteka Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego

Wakacje 1997 roku to czas przeniesienia całego księgozbioru do nowej biblioteki w Opolu. Biblioteka mieści się w kompleksie wydziałowo-seminaryjnym. Budynek został wybudowany w ciągu siedemnastu miesięcy i oddany do zagospodarowania w czerwcu 1997 roku. Cały obiekt jest sześciokondygnacyjny i mieści nie tylko bibliotekę, ale też kaplicę, stołówkę seminaryjną, kuchnię z zapleczem technologicznym oraz część socjalną. Biblioteka zajmuje powierzchnię ponad 1 850 m² na czterech kondygnacjach.

⁵ N. Widok, *Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego Śląska Opolskiego*, „Rocznik Biblioteki Głównej Uniwersytetu Opolskiego” 2 (1995), s. 31-34.

Fot. 1 i 2. Budynek nowej biblioteki

Powódź opóźniła nieco przeprowadzkę, ale w drugiej połowie lipca cały księgozbiór przewieziono z Nysy do Opola. Przy znacznej pomocy alumnów WSD zbiory zostały odkurzone i umieszczone w magazynie bibliotecznym, a katalogi kartkowe przełożone do nowych szafek. W nowym miejscu można było od razu z tego księgozbioru korzystać.

a. Księgozbiór

Od 1994 roku, kiedy Biblioteka WSD w Nysie przystąpiła do Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES, rozpoczęto prace nad komputeryzacją zbiorów i nowym układem książek z myślą o wolnym dostę-

pie do półek w nowej bibliotece. Katalogi kartkowe zostały zamknięte na roku 1989. Dotychczas książki nie były ujęte w żadnym inwentarzu, dlatego liczbę zbiorów podawano szacunkowo, licząc, że nyski księgozbiór to ok. 120 tys. woluminów. Wraz z komputeryzacją rozpoczęto prowadzenie osobnych ksiąg inwentarzowych dla każdego rodzaju zbiorów. Książki, które były już opracowane komputerowo, umieszczono w czytelnich z wolnym dostępem do półek.

Fot. 3. Magazyn

Fot. 4. Katalogi kartkowe

Personel biblioteki stanął przed bardzo trudnym zadaniem, gdyż nikt nie miał doświadczenia w organizowaniu tak dużej biblioteki

teologicznej z dostępem czytelnika do książek. Dużą pomocą były konsultacje z bibliotekarzami różnych bibliotek, także należących do Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES.

b. Dary

Od pierwszych lat powstania biblioteka otrzymywała bardzo wiele darów z kraju i zza granicy, między innymi w 1998 roku Fundacja Aleksandra Humbolta z Berlina ofiarowała kolekcję *Canon Law. A Basic Collection* obejmującą 773 woluminy zmikrofilmowanych dzieł z zakresu podstawowej bibliografii dawnego prawa kanonicznego.

Na uwagę zasługuje też duża kolekcja książek i czasopism z zakresu biblistyki, patrologii, prawa kanonicznego i socjologii otrzymana z Niemiec. Biblioteka dostała w darze także duży księgozbiór dziewiętnastowieczny z biblioteki ojców franciszkanów z Prudnika. Ponadto do biblioteki trafiały księgozbiory księży i osób prywatnych. Wszystkie dary były przeglądane i porównywane z katalogiem bibliotecznym. Sprawdzano także stan zachowania egzemplarzy danego tytułu w bibliotece. Tym sposobem wydzielono bardzo wiele dubletów, które przekazano różnym bibliotekom w kraju. Między innymi ponad 25 tys. woluminów książek i czasopism przekazano powstającej bibliotece Ośrodka Dydaktycznego Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego w Gliwicach.

c. Układ działów w czytelnia

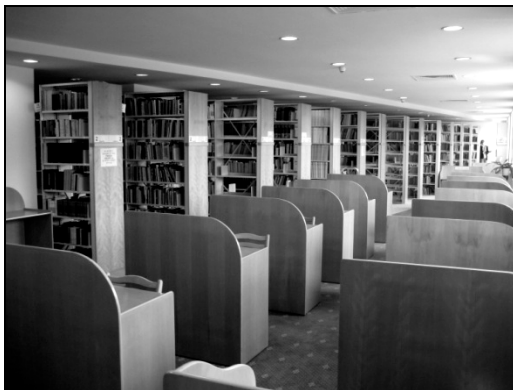
Licząc się z tym, że biblioteka gromadzi nie tylko księgozbiór teologiczny i filozoficzny, utworzono dwadzieścia siedem działów oznaczonych cyframi rzymskimi, do których dołączono literowe nazwy poddziałów i kolejne numery książek. Sygnatury książek wielotomowych z częściami wyglądały następująco: XXVII C 089,1.2. Dość szybko się okazało, że tak duże liczby rzymskie są zbyt długie i utrudniają drukowanie sygnatur, dlatego zamieniono je na cyfry arabskie. Początkowo układ księgozbioru w czytelnia

- następująco:
- 1 – dział ogólny,
 - 2 – filozofia,
 - 3 – biblistyka,

- 4 – historia Kościoła,
- 5 – patrologia,
- 6 – hagiografia,
- 7 – biografie,
- 8 – teologia dogmatyczna i fundamentalna,
- 9 – ekumenizm i teologia porównawcza,
- 10 – religiologia i misjologia,
- 11 – teologia moralna i katolicka nauka społeczna,
- 12 – teologia duchowości,
- 13 – teologia pastoralna,
- 14 – liturgika,
- 15 – homiletyka,
- 16 – katechetyka,
- 17 – psychologia i pedagogika,
- 18 – prawo kanoniczne i wyznaniowe,
- 19 – socjologia i demografia,
- 20 – polityka,
- 21 – kultura,
- 22 – sztuka,
- 23 – etnografia,
- 24 – językoznawstwo,
- 25 – literatura,
- 26 – geografia, sport,
- 27 – nauki matematyczno-przyrodnicze,
- P – podręczniki.

Fot. 5. Czytelnia – II piętro

Fot. 6. Czytelnia – III piętro

Każdy dział został podzielony w zależności od specyfiki danej dziedziny. W obrębie większości działów wydzielono poddziały:

A – encyklopedie i słowniki z danej dziedziny i wydawnictwa ogólne,

B – teksty źródłowe i dokumenty Magisterium Kościoła,

C – zagadnienia szczegółowe.

Dział czwarty – historia został podzielony następująco:

A – historia powszechna – wydawnictwa ogólne,

B – nauki pomocnicze historii,

C – historia powszechna – zagadnienia szczegółowe,

D – historia poszczególnych państw, krain, regionów, ludów, miejscowości,

E – historia Polski,

F – historia chrześcijaństwa – wydawnictwa ogólne,

G – dzieje papieństwa i soborów,

H – dzieje chrześcijaństwa – zagadnienia szczegółowe,

J – historia Kościołów w poszczególnych krajach, regionach i miejscowościach,

K – dzieje chrześcijaństwa w Polsce,

L – historia Śląska,

M – historia Kościołów na Śląsku.

Wewnątrz poddziałów książki otrzymały sygnatury rosnące.

Ze względu na układ działowy trzeba było przewidzieć, ile miejsca zostawić na poszczególne działy. Niezależne od numeru inwent-

rzowego wprowadzono osobno kod kreskowy książki i sygnaturę. Biblioteka Wydziału Teologicznego, jako jedna z pierwszych w Opolu, posiadała system zabezpieczenia zbiorów przed kradzieżą, dlatego w każdej książce musiał być wklejony pasek magnetyczny. Biblioteka drukowała własne sygnatury i kody kreskowe oraz karty biblioteczne dla czytelników.

W czytelni czasopism umieszczono zbiory nyskie, kontynuując układ wydawnictw ciągłych z Nysy. Tytuły nieoprawione lub niekompletne umieszczono w magazynie.

Fot. 7. i 8. Czytelnia czasopism

W 2002 roku na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Opolskiego powstał nowy kierunek studiów: nauki o rodzinie. Wymagało to wydzielania osobnego księgozbioru, zmiany ustawienia regałów i wybrania z dotychczasowych działów książek dotyczących małżeństwa i rodziny, a także poszerzenia księgozbioru obejmującego zwłaszcza psychologię, socjologię i pedagogikę. Przy tworzeniu działów zastosowano inny, bardziej szczegółowy układ niż dotychczas. Tak wydzielony księgozbiór obejmował:

- NoR A – opracowania ogólne z nauk o rodzinie,
- NoR B – dokumenty Kościoła dotyczące małżeństwa i rodziny,
- NoR C – psychologia małżeństwa i rodziny,
- NoR D – socjologia małżeństwa i rodziny,
- NoR E – teologia małżeństwa i rodziny,
- NoR F – prawo małżeńskie i rodzinne,
- NoR G – pedagogika małżeństwa i rodziny,
- NoR H – medycyna rodzinna,
- NoR K – dysfunkcje małżeństwa i rodziny,
- NoR L – przygotowanie do życia w rodzinie,
- NoR M – duszpasterstwo rodzin,
- NoR N – poradnictwo rodzinne.

W 2010 roku Wydział Teologiczny zaczął kształcić studentów na kierunku muzykologia. Przepracowaniu uległ kolejny dział, dotychczas niewielki, liczący bowiem ok. 500 woluminów. Biblioteka Wydziału Teologicznego otrzymała kilka tysięcy woluminów książek i czasopism, które stanowiły część zbiorów Studium Muzyki Kościelnej w Opolu. Zbiory muzyczne w wolnym dostępie zostały podzielone następująco:

- Muz A – encyklopedie, słowniki i leksykony muzyczne,
- Muz B – bibliografie, biografie, katalogi, przewodniki i informatory,
- Muz C – teoria muzyki,
- Muz D – historia muzyki,
- Muz E – muzyka religijna,
- Muz F – pedagogika muzyczna,
- Muz G – filozofia i psychologia muzyki,
- Muz J – etnomuzykologia i etnografia muzyczna,
- Muz K – instrumentoznawstwo i akustyka,
- Muz L – muzyka popularna,

Muz M – varia (wydawnictwa zwarte),
Muz N – śpiewniki,
Muz O – chorały,
Muz P – utwory chóralne,
Muz R – nuty organowe,
Muz S – nuty fortepianowe,
Muz T – opracowania źródłowe muzyki dawnej,
Muz U – opera omnia,
Muz W – varia (nuty).

3. Biblioteka Wydziału Teologicznego w strukturze Biblioteki Głównej Uniwersytetu Opolskiego

Od momentu powstania w 1997 roku Biblioteka Wydziału Teologicznego weszła w skład bibliotek specjalistycznych podległych Bibliotece Głównej Uniwersytetu Opolskiego. Uniwersytet zatrudniał pracowników biblioteki, natomiast budynek, jego wyposażenie i środki na zakup nowego księgozbioru pozostały w gestii diecezji opolskiej.

Biblioteka Wydziału Teologicznego cieszy się dużą autonomią i jako jedyna z dziesięciu bibliotek wydziałowych sama także gromadzi zbiory, niezależnie od Biblioteki Głównej Uniwersytetu Opolskiego, poprzez zakup wydawnictw z środków kościelnych, przez wymianę publikacji z sześćdziesięcioma bibliotekami z kraju i zza granicy oraz przyjmując dary od osób fizycznych i instytucji.

Dla każdego rodzaju zbiorów wprowadzono dwa ciągi inwentarzy. Cały księgozbiór biblioteki nyskiej, książki z Biblioteki Instytutu Teologiczno-Pastoralnego, dary przekazywane bezpośrednio do biblioteki wydziałowej i publikacje otrzymywane w ramach wymiany międzybibliotecznej oraz nabywane z funduszy kościelnych należą do diecezji opolskiej. Natomiast wszystkie rodzaje zbiorów przekazywane w ramach egzemplarza obowiązkowego i pochodzące z zakupów dokonywanych przez Bibliotekę Główną są własnością Uniwersytetu Opolskiego. Tym sposobem w okresie od października 1997 roku do końca 2011 roku pozyskano ponad 50 tys. nowych książek i czasopism.

a. Opracowanie zbiorów

Biblioteka Wydziału Teologicznego kontynuowała katalog Biblioteki Seminaryjnej z Nysy. Zbiory opracowywano w programie MAK, stosując hasła przedmiotowe Biblioteki Narodowej i słowa kluczowe z nauk teologicznych. Biblioteka Główna i inne biblioteki wydziałowe Uniwersytetu Opolskiego pracowały w programie SOWA. W 2007 roku nastąpiła zmiana programu bibliotecznego w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Opolskiego i w bibliotekach wydziałowych. Podjęto wtedy decyzję o zmianie programu bibliotecznego także w Bibliotece Wydziału Teologicznego. Przyjęcie nowego programu jednolitego dla wszystkich bibliotek znacznie usprawniło proces katalogowania. Opisy z programu MAK zostały przekonwertowane do programu ALEPH. Wszelkie sprawy związane z wprowadzeniem nowego systemu bibliotecznego i konwersji danych należały do Biblioteki Głównej Uniwersytetu Opolskiego. Pracownicy Biblioteki Wydziału Teologicznego uczestniczyli w szkoleniach związanych z pracą w nowym programie. Tym samym biblioteka teologiczna otrzymała opiekę merytoryczną bibliotekarza systemowego i informatyków Biblioteki Głównej. Po połączeniu baz okazało się, że wiele opisów się dubluje, ponieważ Biblioteka Wydziału Teologicznego posiada bogaty księgozbiór humanistyczny. Rozpoczęto prace nad łączeniem i korektą opisów bibliograficznych. Jednolity program biblieczny ułatwił też pracę czytelnikom, którzy nie muszą już przeszukiwać dwóch katalogów. Ponadto książki wypożyczane w różnych bibliotekach sieci uniwersyteckiej znalazły się na jednym koncie czytelnika.

b. Udostępnianie zbiorów

W związku z organizacją biblioteki w pierwszych miesiącach po przeprowadzce zbiory były udostępnione tylko alumnom WSD, ale już od semestru letniego 1998 roku bibliotekę udostępniono wszystkim zainteresowanym osobom: studentom i pracownikom Uniwersytetu Opolskiego, księżom diecezji opolskiej i gliwickiej oraz mieszkańcom Opola. Ze zbiorów bibliecznych w czytelnich, bez prawa do wypożyczania, mogą korzystać także wszystkie inne osoby spoza województwa opolskiego. Biblioteka udostępnia zbiory przede wszystkim na miejscu. Przyjęto zasadę, że jeden egzemplarz książki

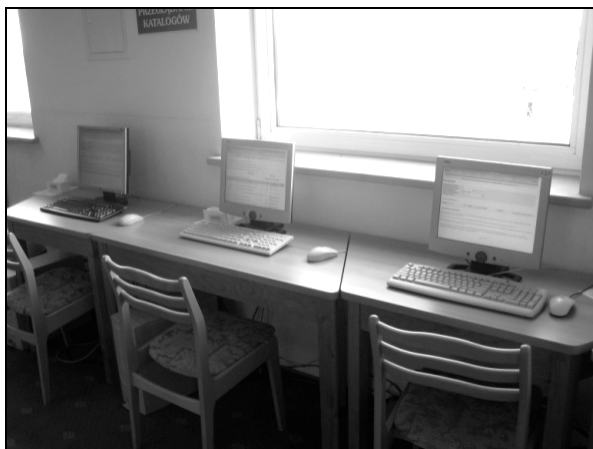
powinien być zawsze dostępny w czytelni (nie dotyczy to literatury pięknej i duchowości). Każdego roku w czytelniach udostępnia się ok. 60 tys. woluminów książek i ok. 10 tys. woluminów czasopism. Z tego powodu na zewnątrz biblioteka wypożycza tylko niewielką część zbiorów: ok. 9 tys. woluminów rocznie. Od momentu powstania do końca 2011 roku bibliotekę odwiedziło ponad 133 tys. osób, na zewnątrz wypożyczono ponad 172 tys. woluminów książek. W ostatnich latach bibliotekę odwiedza rocznie ok. 9 tys. czytelników. Na koniec 2011 roku w bazie danych wypożyczalni zarejestrowanych było ok. 1,5 tys. osób.

c. Modernizacja biblioteki

W 2001 roku utworzono pracownię komputerową dla studentów Wydziału Teologicznego. Na dziesięciu stanowiskach komputerowych czytelnicy uzyskali możliwość pisania i drukowania prac oraz korzystania z baz danych i dokumentów elektronicznych.

Fot. 9. Pracownia internetowa

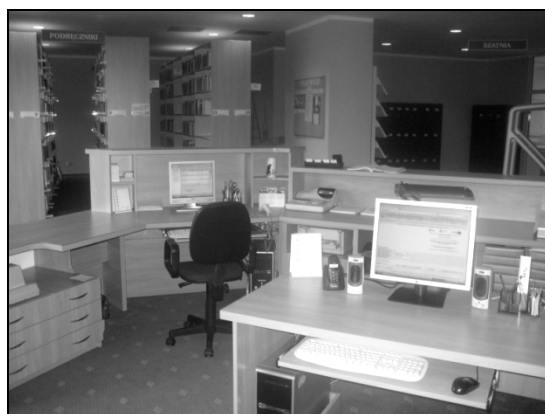
Fot. 10. Katalogi komputerowe

W kolejnych latach biblioteka otrzymywała nowy sprzęt komputerowy oraz dodatkowe regały. Po konsultacjach z projektantami w 2008 roku opracowano plan maksymalnego wyposażenia biblioteki, zagospodarowując wolne przestrzenie regałami.

W 2012 roku zrealizowano kolejny projekt modernizacji biblioteki, obejmujący wymianę sprzętu i oprogramowania komputerowego oraz części mebli. Biblioteka została wyposażona między innymi w większe stoliki dla czytelników i biurka komputerowe, dodatkowe szafki metalowe oraz nowe meble do wypożyczalni. Dla większego komfortu pracy czytelników i bibliotekarzy na wszystkie okna w bibliotece założono rolety. Studenci i wykładowcy otrzymali do dyspozycji sprzęt audiowizualny pozwalający też na prowadzenie zajęć dydaktycznych w bibliotece. Obecnie czytelnicy mają do dyspozycji dziewiętnaście stanowisk komputerowych, drukarkę, kserokopiarkę samoobsługową oraz skaner. Mają dostęp do wszystkich baz oferowanych przez Bibliotekę Główną Uniwersytetu Opolskiego, do książek elektronicznych i czasopism pełnotekstowych nie tylko ze stanowisk w bibliotece, ale po zalogowaniu również z dowolnego miejsca, także z domu.

Fot. 11. Wypożyczalnia

Fot. 12. Wypożyczalnia po modernizacji

d. Działalność promująca zbiory biblioteki

Pracownicy biblioteki od samego początku uczestniczyli w tworzeniu opisów bibliograficznych do czasopisma „Przegląd Piśmiennictwa Teologicznego” wydawanego przez Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opolskiego, a także współtworzą Elektroniczną Bibliografię Nauk Teologicznych. Opracowują również bazę prac dyplomowych, licencjackich i magisterskich.

W ramach promocji biblioteka zorganizowała kilka wystaw skierowanych do studentów, młodzieży szkolnej oraz mieszkańców

Opolszczyzny. Na uwagę zasługuje m.in. wystawa książek skonfiskowanych przez władze PRL w 1960 roku i zwróconych Kościołowi w 1995 roku oraz cykl wystaw prezentujących zbiory dawnej Biblioteki WSD w Nysie.

Największą popularnością cieszyła się wystawa prezentująca różne wydania Biblii od XV do XXI wieku oraz wystawa ukazująca księgi liturgiczne od najstarszych do współczesnych. Otwarcu wystaw towarzyszyły wykłady wprowadzające w ich tematykę.

Fot. 13. Wystawa Biblii

Fot. 14. Wystawa ksiąg liturgicznych

Za pośrednictwem Biblioteki Głównej Uniwersytetu Opolskiego w Śląskiej Bibliotece Cyfrowej umieszczono ponad 80 tytułów książek dotyczących Śląska, które pochodzą ze zbiorów dawnej Biblioteki WSD z Nysy.

4. Podsumowanie

Na przestrzeni piętnastu lat wraz z rozwojem Wydziału Teologicznego zmieniała się też biblioteka, dostosowując się do nowych potrzeb. W 1997 roku służyła przede wszystkim alumnom Wyższego Seminarium Duchownego i świeckim studentom teologii. Rozwój nowych kierunków studiów sprawił, że poszerzył się profil gromadzenia zbiorów, zwłaszcza o pozycje z zakresu nauk społecznych i muzykologii. Dzięki temu z Biblioteki Wydziału Teologicznego korzysta coraz większa grupa studentów i pracowników naukowych z innych wydziałów, głównie z Wydziału Historyczno-Pedagogicznego oraz Wydziału Prawa i Administracji. Ciągłe powiększa się grupa czytelników z terenu województwa opolskiego, niebędących studentami Uniwersytetu Opolskiego.

W dalszym ciągu nie można podać dokładnej liczby zbiorów, ponieważ ze względu na zbyt mały zespół bibliotekarzy nie wszystko jest jeszcze opracowane. Do sprawozdań podawane są tylko zbiory zinwentaryzowane. Na koniec 2011 roku było to 86 318 woluminów druków zwartych, 1 115 tytułów – 13 007 woluminów czasopism (w tym ok. 480 tytułów czasopism bieżących), 188 jednostek zbiorów specjalnych (materiałów audiowizualnych i dokumentów elektronicznych), 1 954 prace dyplomowe, magisterskie i licencjackie. Wciąż w sprawozdaniach nie są ujmowane zbiory Biblioteki WSD w Nysie, które nie są jeszcze opracowane komputerowo (ponad 31 tys. woluminów), kilka tysięcy druków dziewiętnastowiecznych, zbiory na CD-ROM, nuty i zbiory na mikrofilmach, z których czytelnicy korzystają na miejscu za pośrednictwem katalogów kartkowych i dzięki informacji bibliotekarzy. Zbiory znajdujące się w wolnym dostępie stanowią ok. 68 proc. druków zwartych i ok. 25 proc. wydawnictw ciągłych.

Jednym z najważniejszych zadań, które stoją przed biblioteką w najbliższych latach, jest przebudowa działów teologicznych, która pozwoli na lepsze usystematyzowanie zagadnień szczegółowych.

Wszystkie te przedsięwzięcia są możliwe dzięki codziennej, często niezauważanej pracy niewielkiego zespołu bibliotekarzy, którzy wypełniają swoje obowiązki z pasją i ogromnym zaangażowaniem.